

PASTÝŘSKÝ LIST V NEJISTÉ DOBĚ – VIII.

„Svět je kolo, co se točí, prudce chvěje, hlučí, zvučí. Kdo doprostřed neusedne, zamotá se a vypadne.“ (J. A. Komenský, Hlubina bezpečnosti)

Život přináší nejen dny dobré a prosluněné, nýbrž i dny neslané a nemastné, či dokonce dny tmavé a trudné. První radostně vítáme a druhé nejspíš nějak přetrpíme. Ty poslední bychom však nejraději ze svého životního běhu doslova vymazali. Škrtli je v okamžiku, kdy zjistíme, že jsme právě „in“, že je „tady a teď“ žijeme. Jenže mnohdy až při zpětném pohledu skutečně porozumíme tomu, co jsme prožili a jak jsme byli ve skutečnosti okolnostmi proměněni.

Právě v takových časech, které sám prožívám jako těžké, si připomínám nelehký úděl jednoho známého-neznámého muže. Pro mě je to vzor poctivě zápasícího člověka, jehož si nesmírně vážím – Jan Amos Komenský. Dnes nejenom kvůli tomu, že si připomínáme den narození *Učitele národů*, nýbrž i proto, že spolu s jeho výročím slavíme i den všech českých učitelů. Právě oni zásadním způsobem formují budoucnost národa prostřednictvím svých žáků a studentů. V těchto dnech je úloha kantorů, fyzicky odtržených od svých svěřenců, výjimečně náročná. Učí se novým věcem a učí se za pochodu proto, aby i v čase nouze dokázali studentům předat to nejlepší a nejdůležitější, co se v danou chvíli podaří. Díky!

Ke Komenskému se však obracím i z profesních důvodů: je to můj moudrý starší kolega, který je především duchovním průvodcem hledajících, správce církve trpící a pohrdané, přesto plně trpělivosti a milosti vůči všem, kteří se na ni či proti ní obracejí.

Jan Amos zažil krkolomné životní vzestupy i pády. Přežil běsnění nejdelšího evropského válečného konfliktu. Mnohokrát utíkal před pronásledováním. Mor mu vzal milovanou manželku a dva malé synky. Náboženská nesnášenlivost mu navždy ukradla vlast a také mnohé přátele. Nemilosrdný požár mu pohltit mnohaletou pilnou badatelskou činnost a spisovatelskou práci. Z domova utekl, aby zachránil holý život. Několikrát měnil místo pobytu – nemaje „stálého bytování na této zemi“, jak sám říkával. Pomáhal těm, kteří potřebovali. Tvořil tam, kam ho pozvali. Doma nechtěn. Zato v cizině vítán nejen jako vizionář lepších časů lidských i společenských, novátorský reformátor školství, nýbrž i jako filosof a člověk usilující o nápravu poměrů své současnosti i vzdálené budoucnosti.

Pokud nahlédnete do tří knih, které patrně nejvíce vypovídají o hnutí jeho hledající mysli *Labyrint světa a ráj srdce*, *Hlubina bezpečnosti* a *Jedno nezbytné*, vyskočí na Vás Komenského celoživotní úsilí a zacílení. Najednou zjistíte, že chce nejenom moudře přetvářet svět k lepšímu, ale zároveň lidský život směřovat k tomu, co má hodnotu věčnou a nepomíjitelnou. Jeho slova jsou pro mě lampou právě v takových dnech, kdy se okolo rychle stmívá, a do duše se vkrádají dlouhé stíny pochybností:

„Kdo opravdu obleče Krista, je nepohnutelný v každém pokušení. Ví totiž, že skrze úzkosti ho vede Bůh, a jde za ním přímo, bez ohlížení a kroucení se. Ať svět volá, křičí, hrozí, slibuje, bije, hladí, laje, prosí, jak chce, nic na něm nevyprosí, nijak ho nevystraší a nic z něho nevytluče.“

Přes všechny životní nesnáze, osobní nejistoty i stíny pochybnosti můžeme hledat a nalézat skutečnou naději, která není v nás, ani z nás, ale přesto je pro nás. Je to naděje věčná a skutečně neotřesitelná.

Jsou chvíle, kdy určitě nejvíc záleží na tom, co jsme umístili do středu svého života. Je tam nějaký hmotný poklad? Pak si připusťme, že všechno je pomíjivé a konečné. Je tam někdo nám drahý, či dokonce my sami? Pak se ty osoby při otřesech okolností nejspíše posunou ke kraji a záhy z kola vypadnou.

Pokud se však ve středu všeho dění v důvěře schoulíme v náručí svého Stvořitele a Zachránce, pak nejenže vydržíme a obstojíme, nýbrž můžeme u něho načerpat rozhodnost a odvahu. Navíc můžeme přijmout laskavé ujištění, že se události z Božích rukou doposud nevymkly.

Ostatně o tom je i sám Komenský přesvědčen, když spolu s Izraelským králem Davidem srdnatě vyznává a povzbuzuje své čtenáře:

Bud'te rozhodní a bud'te udatného srdce, všichni, kdo čekáte na Hospodina! (Žalm 31:25)

S přáním trpělivého očekávání, udatného srdce a rozhodnosti pro dny nejbližší

Petr Plaňanský, pastor KS Nymburk

(v Nymburce 28. 3. 2020)